

ΠΗΓΑΣΟΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΑΛΑΣΗΣ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	RA	DEC	MAG	ΕΙΔΟΣ	ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΣΕ Ε.Φ.	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ
ε Pegasi	21:44:2	+9.52'	2,4	άστρο	700	Επιφ. Κόκκινος υπεργίγαντας. Δίνει καλές συντεταγμένες για χρήση ισημερινής στήριξης.
M 15	21:30:0	+12.10'	6,3	σφαιρωτό σμήνος	32.000	NGC 7078 [ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1]
NGC 7331	22:37:1	+34.25'	9,51	γαλαξίας	48 εκ	Σπειροειδής (SB) [ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2]
Stephan's Quintet	22:36	+33.58'		σμήνος γαλαξιών	300 εκ	Hickson 92 [ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3]
NGC 7332	22:37:4	+23.48'	10,95	γαλαξίας	63 εκ	E7. Σχεδόν επιμήκης, Ζεύγος με τον 7339 (μέγεθος 12)
NGC 7217	22:07:9	+31.22'	10,2	γαλαξίας	53 εκ	Sb. Πολύ λαμπρός πυρήνας
NGC 7479	23:04:9	+12.19'	10,8	γαλαξίας	110 εκ	Sb. Με υποψία σπείρας από 10"
NGC 7619-7626	23:20:2	+08.12'	11,1 11,2	ομάδα γαλαξιών	190 εκ	Δυο μεγάλοι ελλειπτικοί. Τα λαμπρότερα μέλη του σμήνους PEGASUS I . Στο ίδιο πεδίο και οι πολύ αμυδροί, αλλά ορατοί με 10" : NGC 7623, NGC 7611, NGC 7631, NGC 7617 .
NGC 7457	23:01:0	+30.09'	11,2	γαλαξίας	34 εκ	Θυμίζει τον M32 σε μικρογραφία
NGC 7741	23:43:9	+26.05'	11,3	γαλαξίας	44 εκ	Με ωραίο διπλό στο ίδιο πεδίο.
NGC 7814	0:03:3	+16.09'	10,6	γαλαξίας	54 εκ	Οβάλ, με λεπτή σκοτεινή γραμμή στο μέσον ορατή στις φωτογραφίες.
NGC 7094	21:36:9	+12.47'	13,4	πλανητικό νεφέλωμα	4.200	Από 10" με φίλτρο UHC ή O-III. Με 15" τηλεσκόπιο έχει σχήμα δακτυλιδιού
JONES 1 ή PK104-29.1	23:35:9	+30.28'	12,1	πλανητικό νεφέλωμα	2.000	Εξαιρετικά δύσκολο. Απαιτείται πολύ σκοτεινός ουρανός, καλό seeing και φίλτρο O-III. Θέλει τουλάχιστον 10".

1. Το ομορφότερο, ίσως, σφαιρωτό του Βορείου Ημισφαιρίου. Έχει λαμπρότατο πυρήνα, ο οποίος αναλύεται από 8" σε πολύ σκοτεινό ουρανό. Έχει διάμετρο 250 εφ. και περιέχει το πλανητικό νεφέλωμα **Pease 1**. Για να δει κάποιος το Pease1 χρειάζεται τουλάχιστον 14". φίλτρο O III, ένα καλό χάρτη του ίδιου του σφαιρωτού με την θέση του νεφελώματος και πολλή υπομονή. Κατηγορία σφαιρωτού 4.

2. Ο λαμπρότερος γαλαξίας του αστερισμού. Σχεδόν επιμήκης, μ' έντονο πυρήνα. Στο ίδιο πεδίο και ελάχιστα ανατολικά, οι αμυδροί γαλαξίες **NGC 7335, 7340, 7337** ορατοί από 10" και σκοτεινό ουρανό. Επίσης ο εξαιρετικά αμυδρός **NGC 7336** (MAG 14.6) ορατός από 10" με πλάγια όραση. Όλοι είναι γαλαξίες πεδίου σε τετραπλάσια απόσταση από τον 7331. Ο 7331 είναι θαυμάσιος οδηγός για εύρεση του Stephan's Quintet, το οποίο βρίσκεται 0,5° νοτιοδυτικά.

3. Δύσκολο σε ανάλυση σμήνος γαλαξιών. Από 8"- 10". Χρειάζεται πολύ σκοτεινός ουρανός, καλό seeing και μεγάλη μεγέθυνση. Στις 15" τα πράγματα απλοποιούνται. Περιέχει τα **NGC 7317, 7318 A, 7318 B, 7319, 7320**. Ο 7320 δεν είναι μέλος του σμήνους. Είναι νανογαλαξίας και βρίσκεται σε απόσταση 30 εκ Ε.Φ.

Στον Πήγασο μπορούμε επίσης να παρατηρήσουμε και τους εξής γαλαξίες:

Στα σύνορα με τον αστερισμό της Ανδρομέδας τους γαλαξίες: **NGC 1** (αμυδρός, στρογγυλός), **NGC 2** (εξαιρετικά αμυδρός ελάχιστα νότια του NGC 1. Από 10"-12"), **NGC 16** (μέτρια αμυδρός, ελαφρά επιμήκης, λίγο ανατολικά των NGC 1,2) **NGC 22** (πολύ αμυδρός, 0,5° B/A του NGC 16). Στην ίδια περιοχή και πέριξ των ανωτέρω βρίσκονται και οι οριακά παρατηρηθέντες με 10" : **UGC 69, UGC 40, UGC 13, UGC 29, UGC 87, UGC 92**. Νοτιότερα στα σύνορα με την Ανδρομέδα παρατηρήθηκαν οι γαλαξίες: **NGC 9** (πολύ αμυδρός, μικρός, σχηματίζει ισόπλευρο τρίγωνο με άστρα 10-11 mag A,B/A), **NGC 42, NGC 41** (αμυδρότατο ζεύγος γαλαξιών, βόρεια-νότια αντίστοιχα), **NGC 15** (αμυδρότατος), **NGC 7817** (αμυδρός, αλλά ωραίος edge on!!), **NGC 52** (εξαιρετικά αμυδρός, επιμήκης), **IC 4** (πολύ αμυδρός). **NGC 14** (πολύ αμυδρός).

Άλλοι γαλαξίες στον Πήγασο είναι οι: **NGC 7042** (αμυδρός, στρογγυλός), **NGC 7137** (αμυδρός), **NGC 7156** (αμυδρός, βόρεια ενός λαμπρού διπλού), **NGC 7177** (σχετικά λαμπρός, ελαφρά επιμήκης), **NGC 7280** (αμυδρός, ακριβώς νότια ενός τριγώνου), **NGC 7292** (πολύ αμυδρός), **NGC 7385-7386** (ο 7385 έχει σε επαφή άστρο 10^{ου} μεγ. Λίγο B/A ο 7386. Και οι δύο σχηματίζουν όμορφο ισόπλευρο τρίγωνο με ωραίο διπλό άστρο ανατολικά!!!), **NGC 7448** (αρκετά λαμπρός, επιμήκης, **ARP 13**), **NGC 7454** (αμυδρός, βρίσκεται σε επαφή και N/A ενός άστρου 9,5 μεγ.), **NGC 7457** (σχετικά αμυδρός, με αρκετά φωτεινό πυρήνα), **NGC 7465** (αμυδρός, μικρός, **MrK 313**), **NGC 7490** (πολύ αμυδρός), **NGC 7497** (αμυδρότατος, επιμήκης), **NGC 7515** (αμυδρός), **NGC 7625** (σχετικά αμυδρός, 12' δυτικά ενός λαμπρού άστρου), **NGC 7653** (αμυδρότατος), **NGC 7664** (πολύ αμυδρός, 5' ανατολικά δύο άστρων 12^{ου} μεγέθους), **NGC 7673** (αμυδρός, 8' δυτικά ενός λαμπρού διπλού 7 & 7.5 μεγ. Στο ίδιο πεδίο νότια από το διπλό και ο αμυδρότατος **NGC 7677**

NGC 7678 (σχετικά αμυδρός, βρίσκεται στο κέντρο ενός ισοπλεύρου τριγώνου!!!), **NGC 7711** (πολύ αμυδρός, επιμήκης)
NGC 7722 (πολύ αμυδρός, ελάχιστα Ν/Δ ενός άστρου 13 mag σε κενό πεδίο),
NGC 7742 (μέτρια λαμπρός, στρογγυλός με άστρο 12.5 mag ανατολικά. Μετά την φωτογραφία του HUBBLE ο γαλαξίας **πηγανητό αυγό!!!!**), **NGC 7743** (μέτρια αμυδρός, μέλος μίας αλυσίδας που θυμίζει την Σαύρα), **NGC 7753** (αμυδρός, μεγάλος. Σε επαφή ο αμυδρότατος και μόνο με πλάγια όραση στις 10", **NGC 7752**. Το ζεύγος στις φωτογραφίες θυμίζει τον M 51), **NGC 7769 - NGC 7771** (ζεύγος μέτρια αμυδρών στο ίδιο πεδίο. Ο 7769 στρογγυλός και ο 7771 επιμήκης. Σε επαφή σχεδόν με τον NGC 7771 και ελάχιστα νότια ο αμυδρότατος στις 10" **NGC 7770**), **NGC 7747** (αμυδρότατος), **NGC 7768** (αμυδρός, μικρός), **NGC 7798** (αμυδρός, ελάχιστα Β/Α άστρου 10^{ου} μεγέθους).

Στον Πήγασο μπορούμε επίσης να παρατηρήσουμε και τις εξής ομάδες γαλαξιών εκτός από το **Stephan's Quintet** και την **Pegasus I** που αναφέρθηκαν ανωτέρω : **PEGASUS II** ή **Abell 2634** (μόνο ο αμυδρός **NGC 7720** είναι ορατός με τηλεσκόπιο 10". Στις 15" – 16" είναι ορατοί άλλοι 3 γαλαξίες πολύ αμυδροί), **Abell 2666** (με 10" είναι ορατοί 2 γαλαξίες. Οι **NGC 7768** , αμυδρός, στρογγυλός και ο **NGC 7767** , αμυδρότατος, επιμήκης. Από 15" – 18" είναι ορατοί τουλάχιστον άλλοι 5 γαλαξίες στην περιοχή), **Abell 2572** (εξαιρετικά αμυδρό και από 15"-16"),
Τα εξής γαλαξιακά σμήνη από τον κατάλογο του Hickson:

Hickson 93 (ομάδα 5 γαλαξιών. Με 10" ορατοί 3 γαλαξίες. Οι **NGC 7550-47-49**. Με 16" ορατοί και οι αμυδρότατοι **NGC 7553, NGC 7558**)

Hickson 94 (ομάδα 7 γαλαξιών που βρίσκεται 0.5° περίπου δυτικά του Abell 2572. Με 10" είναι ορατοί 2 γαλαξίες. Τα **NGC 7578a , NGC 7578b**. Με 18" ορατοί και οι **NGC 7578c , NGC 7578d**)

Hickson 95 (με 18" ορατοί οι 3 από τους 4 γαλαξίες της ομάδας. Οι **NGC 7609a , b , c**)

Hickson 96 (με 10" ορατοί οι 2 από τους 4 γαλαξίες της ομάδας. Οι **NGC 7674**, αμυδρός και ο **NGC 7675** (μόνο με πλάγια όραση. Με 18" είναι ορατός και ο **NGC 7674 c**)

Hickson 99 (με 10"-12" ορατοί οι 2 από τους 5 γαλαξίες της ομάδας. Οι **UGC 12897** και **UGC 12899** στα 2' Β/Α. Με 18" είναι ορατός και ο **c** ελάχιστα δυτικά του UGC 12899)

Hickson 100 (με 10" ορατός 1 από τους 4 γαλαξίες της ομάδας. Ο **NGC 7803**, πολύ αμυδρός. Με 15" και ο **b** ελάχιστα ανατολικά του 7803. Τέλος με 18" ορατός και ο **c** λίγο Β – Β/Δ του 7803)

Επίσης ο αστερισμός του Πήγασου φιλοξενεί το απόλυτα δύσκολο για παρατήρηση αντικείμενο «ο Σταυρός του Αϊνστάιν» **Einstein's Cross** (RA: 22.40.29.8 , DEC: +3.21'.30"). Πρόκειται για ένα Quasar που, στο οπτικό μας πεδίο, βρίσκεται ακριβώς πίσω από τον πυρήνα του αμυδρότατου γαλαξία **CGCG 378-15** (mag 14) και ο οποίος δρα ως βαρυτικός φακός, δίνοντας 4 είδωλα. Είναι καθαρά φωτογραφικό αντικείμενο, αλλά υπάρχουν και κάποιες παρατηρήσεις με τηλεσκόπια άνω των 20".

Τέλος στον αστερισμό του Πήγασου μπορούμε να παρατηρήσουμε και εξής διπλά άστρα:

1 Peg (πανέμορφο λόγω διαφοράς μεγέθους. Το πρωτεύον είναι κίτρινο και το δευτερεύον σιέλ), **Σ 2797, Σ 2799, Σ 2804, 3 Peg, κ Peg** (πολύ όμορφο, αλλά και δύσκολο λόγω της μεγάλης διαφοράς μεγέθους), **Σ 2841** (με ωραία χρώματα, κίτρινο-σιέλ), **Σ 2848, Σ 2854** (κοντινό, sep: 1.7"), **Σ 2857, Σ 2877** (ωραία αντίθεση, κίτρινο-μπλε), **Σ 2878** (τεστ οπτικών και seeing), **Σ 2881** (τεστ οπτικών και seeing), **ΟΣ 469, Σ 2920, Σ2968** (όμορφο, κοντινό και με διαφορά μεγέθους), **Σ 2978** (όμορφο), **Σ 3007** (πολύ ωραίο λόγω διαφοράς μεγέθους), **Σ 3044, Σ 3048**.